

LIETUVIS BRAZILIJOS

2 METAI

Leidžia
Spaudos b-vė „Šviesa“

S. PAULO, Vytauto Didžiojo 1930 m. Gegužės 17 d.

Red. St. Pušys

20 (71) Nr.

Red. ir Adm. adresas Caixa postal 1764, São Paulo.

Red. ir adm. būstinė: Rua Visconde de Parnahyba, 370

KONSULATO METINĖS SUKAKTUVĖS.

1929 metų gegužės 15 d. São Paulo mieste oficialiai buvo įsteigtas pirmasis Lietuvos Respublikos Konsulatas Brazilijai, kurio priešaky mums teko garbės matyti p. D-rą Petrą Mačiulį.

Suėjus metinėms sukaktuvėm, mūsų bendradarbius padarė intervių p. s. dabartiniu metu einančių Konsulo pareigas poną Juozą Gaurilį, kuris maloniai teikėsi suteikti šokių tokių žinių iš veikimo konsulato.

Į prašymą apibūdinti tą veikimą aritmetikos skaitlinėmis, ponas Konsulas atsakė:

— Paprastomis aritmetikos skaitlinėmis apibūdinti Konsulato veikimą yra sunku, nes tas skaitlinės arba mažai pasako arba net nieko nepasako. Ar galima skaitlinėmis apibūdinti Lietuvos priestyžą? ar galima jomis apibūdinti tą pažūrą į lietuvius, kuomet jie neturėjo oficialaus užtarėjo, kuomet jie buvo nesąžiningų ir blogos valios žmonių išnaudojami? Bet iš kitos pusės į tas skaitlines giliau įsigilinus ir jos daug ką pasako, daug ką parodo.

Švietimo sritis.

— Kas yra padaryta, p. Konsule, švietimo srityje, bendrai — apsaugoje nuo išautėjimo?

— Pirmiausia, kad apsaugojus lietuvių koloniją ir ypač jos jaunąją kartą nuo nuolatinio išautėjimo, Konsulatas suprato, kad tas darbas turi rūpėti ne tik Konsulatui, bet ir patiems vaikų tėvams, todėl numatyta buvo iš pat pradžių įsteigti nors tris pradinės mokyklas atskiruose lietuvių apgyventuose rajonuose. Padėjus pastangas tos mokyklos tapo įkurtos ir šiandien jos pilnoj tvarkoj veikia.

— Ar ir kitose išieivių kolonijose Lietuvos vyriausybė prisideda prie mokyklų išlaikymo?

— Ne, kitose visose valstybėse, kur tik yra lietuvių išieivių kolonijos, Lietuvos vyriausybė prie mokyklų išlaikymo neprisideda. Vien tik São Paulo kolonija gali didžiuotis taja parama ir tai dėl to, kad Konsulatas matydamas, kad mūsų išieivių kolonija čia Brazilijoje yra neturtinga, kreipėsi į Vyriausybę prašydamas ją materialiai paremti. Valdžia pažadėjo karts nuo karto teikti savo paramą, bet kartu nurodė, kad pati kolonija eiti prie to, kad vėliau tos mokyklos galėtų veikti be Vyriausybės paramos.

— Kokią reikšmę turi tos mokyklos mūsų gyvenime?

— Tų mokyklų reikšmę sunku išskaičiuoti, bet Konsulatas deda pastangas, kad kiekviena lietuviška mokykla atskirame lietuvių apgyventam rajone taptų lietuvių kultūros židiniu ir lietuvių gyvenimo centru.

Darbininkų globa.

Šiuo klausimu ponas Konsulas pareiškė štai ką:

— Pirmiausia Konsulato įsteigimo mėnesiais Konsulatas gaudavo daug nusiskundimų iš lietuvių darbininkų, ypač iš dirbančių kavos fazendose, kur jie įvairiais būdais buvo išnaudojami. Tokie skundai kas kart didėjo. Tik iki Naujų Metų jų buvo net 118. Konsulatas pradėjo daryti žygius į reiklų sutvarkyti. Pirmiausia buvo tiesioginiai

D-ras Petras Mačiulis, pirmas Lietuvos konsulas Brazilijoje.

tartasi su tų fazendų administracijomis ir buvo stengiasi tokias bylas sureguliuoti susitarimo keliu, bet jei tas nepavykdavo, tai buvo imtasi kitokių žygių, kreiptasi į kitas instancijas, ypač į Patronato Agricola ir nors tas nuolatinis užsistojimas, nuolatiniai reikalavimai nušviesti ginčijamą reikalą nevisuomet išsyk duodavo teigiamų vaisių, nors tik apie 80 nušimčių visų užvestų bylų liko teigiamai išspręsta, tačiau tas tikino visus, kad jau yra kas užsioja lietuvius, todėl pradėjo į juos kitais žūreiti, o tuo pačiu ir pats nesąžiningumas bei savivalimas sumžėjo.

Nesąžiningos kontoros ir agentūros.

— O kaipėjo, p. Konsule, kova su visomis nesąžiningomis kontoromis?

— Trumpai pasakysiu, kad Gavenskis, Kiršteinas, Medzianovskis, Castro, Nobre, Buivydas ir kiti — tai juodoji dėmė mūsų lietuvių išieivijoj. Jų kontoros — tai nesąžiningumo, sukčiavimo ir išnaudojimo lizdai.

— Nei pati lietuvių kolonija Brazilijoje, nei pats k-tas dėl šių laivokarčių, žemės pardavimo ir tarpininkavimo kontorų neturėtų nieko prieš, jei jos veiktų sąžiningai, bet tai buvo, kaip sakau, išnaudojimo, apgavysčių ir nesąžiningumo įstaigos, kuriose virš 50 nušimčių visų interesantų buvo apgaudinai suvadinjami ir kurių sunkiai uždirbti reiši įmokėti už bent kokios rūšies tarpininkavimą — žūdavo. Kiek buvo nukriausta visų lietuvių, gal vienas Dievas težino, bet galima pilnai tvirtinti, kad tokių lietuviams dingusių pinigų skaičiavimas ne šimtais, bet tūkstančiais milijonų.

Kova prieš šiuos juodus gaivalus Konsulatui buvo begalo sunki, nes jie jau begalo giliai buvo įleidę savo nagus į lietuvių išieivių kūną, be to ta kova dar darėsi sunkesnė, kuomet ir nekuri lietuvių ir net nekuri vietos lietuvių spaudė tuos jų „žygius“ uždavo, patel-sindavo...

Bet galų gale Konsulatas džiaugsmingai gali pažymėti, kad jis iš tos kovos išėjo pilnu nugalėtoju ir visi šie nesąžiningumo lizdai tapo ar teismo ar policijos uždaryti, o savininkai pajutę pavojų — pasilepė.

Nors bankrutavusios, ar teismo uždarytos, ar pačių savininkų dievų valiai patiktos kontoros padarė lietuviams daug nuostolių, bet pagaliau tuo žygiu pavyko atskratyti tą juodą išnaudojimo dėmę iš lietuvių išieivių tarpo jei ne visam laikui, tai bent ilgiems metams.

Be šių reikalų, Konsulatui teko dar čia likviduoti daug piniginių bylų su užpirkta žemę kolonijoj „Nova Lithuania“. Konsulato pagalba per šiuos tik metus jau yra išreikalauta iš L. Kredito Banko Kaune, Labieno de Castro Machado vardu įdėtų 18 525 Litai, kurie yra grąžinti asmenims.

Grynai konsularinis darbas.

— Ar galima sužinoti ką nors iš grynai konsularinio veikimo?

— Iš grynai techninio konsularinio darbo yra be pasigyrimo daug kas padaryta. Čia aiškiai tai parodo nors ir tos skaitlinės. Taip pav. užsienių pasų prailginta apie 500, naujų pasų išduota 40, įvairiausių įgaliojimų surašyta ir patvirtinta 140, o kiek taip įvairiausių pažymėjimų bei kitų dokumentų išduota.

Informacijos ir patarimai.

— Toje srityje turbūt Konsulatas turi daugiausia darbo?

— Taip. Konsulatas neveda tikslios statistikos, kiek žmonių įvairiais reikalais atsilanko į Konsulatą, bet pasitaiko, kad vieną dieną Konsulatą aplanko šimtas ir daugiau žmonių.

Ateina įvairių įvairiausių reikalėlių. Ateina pasiskųsti savo vargais, ateina klausiami patarimų, ateina ir su tokiais reikalais, kuriuose Konsulatas nieko negali padėti, kai pav. vyras ar

žmona nenori kartu gyventi ir vienas iš jų pabėgo ir pan.

Ateina daug. Kiekvienam jo reikale reikia duoti patarimų, nurodymų arba užvedama vienu ar kitu reikalu byla.

Konsulatan atsilankusių tarpe ateina taip pat daug tų mūsų išieivių, kurie likimo ar dabartinio krizio prispausti prašyti pašalpos.

Tokių pašalpos prašančių per savaitę ateina šimtais žmonių, bet Konsulatas savo resursais tik nedidelę dalelę visų nelaimingųjų gali sušelpsti. Čia turiu pažymėti, kad ateina prašyti pašalpos, kurie tikrumoj pašalpos yra reikalingi, bet nesigėdina ateiti ir tokie, nuo kurių jau iš tolo piuga neša. Tokius, žinoma, tenka paprašyti apleisti Konsulatą.

Emigrantų grąžinimas.

— O kaip, p. Konsule, dalykas atrodo su mūsų išieivių grąžinimu Lietuvoje?

— Ties dalykas taip atrodo. Lietuvos Vyriausybė išleido įstatymą, kuris uždeda laivinkystės įstaigoms grąžinti visų išvežtų keleivių 2 noš. veltui ir 2 noš. už pusę kainos. Toks įstatymas mūsų suvargusiai kolonijai yra didelė pasipirtis. Vidaus Reik. M-jos Emigracijos Referentūros pranešimu, mūsų Konsulatas šiais metais galės grąžinti 91 asmenį veltui ir tokį pat skaičių už pusę kainos. Ties, tas skaičius, sulygi-

Juozas Gaurilius, Konsulato sekretorius, nuo 1930 metų sausio 1 d. einąs Konsulato pareigas.

nus ji su visa mūsų lietuviška kolonija, kurioje priskaitoma 30 — 35 tūkstančiai lietuvių, yra nedidelis, bet visgi si parama yra nemaža. Ją pinigais realizuojant gautusi virš 170 tūkstančių litų.

— Ar jau kas nors pasinaudojo ta parama?

— Taip, jau 29 asmenys grąžinta ir šiomis dienomis dar kelios partijos išvyksta.

— Ar visi galės pasinaudoti ta pašalpa?

— Toli gražu ne visi, nes norinčių grįžti skaičius yra daug didesnis, negu leidžia galimybė. Konsulato nustatymu grąžinami yra pirmoji eilėj tik tie, kurie yra ar begalinio ir nepataisomo skurdo ar ligos prispausti.

Ar tikrai žvanga ginklai?

Kuris tikras Lietuvos galėtų tarti nors pusę žodžio prieš Lietuvos Savarorius, šaulius, atsargos karius ir kitus laisvanorius? Jiems turime tik pagyrimo žodį. Jiems priešingi yra tik lietuviški išgamos, komunistai.

Principo negalima turėti nieko prieš Lietuvos gynybą organizavimas čia Brazilijoje. Konkrečiai vienok reikala imant ir atsivėlgiant į šių dienų mūsų gyvenimo sąlygas galima pareikšti ir skirtingą nuomonę.

Pirmiausia dabartiniu laiku tiek atkiri as nens, tiek organizacijos gyvena sunkų ekonominį krizį. Ar imsinė visiems Brazilijos lietuviams reikalingą išsivijų globos draugiją, ar „šviesos“ bendrovę su jos laikraščiu, ar L. K. Bendruomenę, ar kitas, -- visi dejuoja dėl negalėjimo užimti nario mokesių. Tai gi naujų organizacijų ar laikraščių steigimas dabartiniu laiku yra pagygtų skaldymas, esamų organizacijų silpninimas, o tuo pačiu nepatvirtinimas darbas.

Antra kas yra dar svarbiau, tai naujų organizacijų ir laikraščių iniciatoriai. Lietuviai Brazilij j jau neskyj apsvylė tik ką iš Lietuvos atvykusiais iš pažiuos patikimais žmonėmis -- „veikėjais“ Stankaičiu, Norkum, Bui vydu, Abelkiu ir k. Visi jie turėjo puikias atstacijas. Inkuime tokį Abelki, Dokumentais irodė, kad jis yra šaulys, Klai pėdo gynybas -- savanoris, sakėsi tautinukas esąs. O kas pasirodė? Gražia's vardais prisidengęs prisikolno pinigų ir rengeis padaryti daugiau aferų. Gerai, kad laiku apsižiūrėta.

Ir dabartiniu laiku mums netrūks ta tokių įtartinų svečių, kurie neseniai atvykę iš Lietuvos giriasi savo gražio niais atstacijomis ir norėtų Brazilijos lietuvių tarpe padaryti „tvarką“, pristiegti „tikrai tautišką“ organizacijų ir laikraščių.

Tuo tarpu ateina iš Lietuvos žinių, kad jie, kaip nesugyvenami ir nepakenčiami Lietuvoje mažamoksliai norom nenorom yra metę gerą tarnystę, savo ūkį, žmoną ir vaikus ir yra atvykę pabandyti laimės Brazilij j. Nenorėdami dirbti prduktyvus darbu, bastosi po lietuviškas įstaigas ir namus, intriguoja ir norėtų pasipuosti „veikėjo“ laurais. K kiek yra ju galutinieji tikslai -- nežinia. Bet su tokiais reikėtų būti atsargiau.

Kalbant konkrečiai apie projektuojamą savanorių ir t. t. sąjungą, puikiai akis atsiskaidino alarmuojantis, bet tuščias atgalvis: ginklai žvanga! (Žiūr. „Liet. Braz. N. 19)

Jeigu Lietuvos padangėje ginklai tikrai žvangėtų, tai Tėvynės likimu tektų susirūpinti ne tik neskaityliams čia gyvenantiems savanoriams ir t. t. bet ir visiems lietuviams. Tėvynės reikalais rūpintis nėra keno nors monopolis, bet visų lietuvių pareiga.

Toliau, po atsisaukimu pasirašė trys neseniai atvykę iš Lietuvos asmens, iš kurių pats svarbiausias p. Daugėla jau giriasi turįs laivakortę atgal į Lietuvą. Galima spėti, kad su paskubom iškepta organizacija atsitiks taip, kaip su jo ant greitųjų pagindytų laikraščiu -- neauginama numirė džiova, o paskui, reikalui tikrai pribrendus, sunku bus įkurti panašią organizaciją.

Visi gražūs patriotiniai šūktai atsisaukime yra šūvis pro šalį.

Kol nepagerės laikai, kol išsiviai viens kitą geriau nepažins, kol jie nesiliaus bastėsi kas savaitė vieta iš vietos ieškodami darbo, tol su naujų organizacijų steigimu reikėtų susilaikyti.

Reikalui pribrendus lietuvi i mokės sukurti atitinkamas organizacijas ir be svečių iš Lietuvos pagalbos. Tuo tarpu nėra ko mums ginklais žvanginti, jeigu nėra rimto pagrindo.

Laisvanoris.

Redakcijos prierasas. Su Laisvanorio išdėstytomis mintimis pilnai sutinkame, nes iš tikrųjų nėra ko mums ginklais žvanginti, jei nėra rimto pagrindo. Straipsnis „Ginklai žvang.“ (Nr 19) tilpo laikrašty per neįsigilintą į straipsnio esmę.

PLĖSIKAI SU KULKOSVAIDZIAIS NUGALĖJO POLICIJA IR APIPLĖSĖ BANKA.

VAŠINGTONAS. Ohio valstybėje įvyko sensacingas banko apiplėšimas. Apiplėšimo metu plėšikai susišaukė su policija. Pavarto i net kulkosvaidžiai. Vienas žmogus užmuštas, du sužeisti. Po smarkaus mušio plėšikai, pagrobė 10.000 dolerių pasislėpė.

ŽINIOS

2 000 žmonių mirė dėl žemės drebėjimo.

Telegrafo pranešimu, gegužės 9 d. Persijoj Salmas provincijoj buvo didelis žemės drebėjimas, dėl kurio mirė apie 2.000 žmonių. Miestely Uvenia beveik visi gyventojai tapo pataidoti namų griuvėsiuose.

Tautų S-gos Tarybos posėdis.

Gegužės 12 d. Genevoje pradėjo posėdžiauti Tautų S-gos Taryba. Dienotvarkėje svarbių klausimų nėra. 34 Lietuvos rusų skundas iš posėdžio dienotvarkės išbrauktas.

Indijoj kovos eina toliau.

Nors Gandhi tapo suimtas, bet tuo kova už nepriklausomybę nepasibaigė. Jo vietoje atsirado naujas tautinis vad s Abbas Tykehji, kuris veikia dar su didesne energija. Jo padėjėju yra meteris Hamdus. Ši kova yra išsukta dėl sunkios ekonominės padėties. Be to yra ir iš indijonų turpo apsišvietusių žmonių, kurie nesutinka, kad tą kraštą, kuriame gyvena 320 milijonų žmonių, valdytų svetiniai.

Anglų kariuomenės visoj Indijoj yra tik 60 tūkstančių žmonių.

Paškutinės žinios praneša, kad indijonai organizuoja reguliarią savo kariuomenę ir ginklus perka kitose valstybese.

26.000 kilometrai kainavo 3 bilijonai rublių.

Telegrafas praneša, kad Maskvos Darbo Taryba gegužės 12 d. paskelbė, kad per penkeris paskutinius metus visoj Rusijoj pravasta naujo geležinkelio viso 26 tūkstančiai kilometrų. Tačiau tos geležinkelis labai brangiai kainavo -- viso 3 bilijonai rublių arba vienas kilometras 115 tūkstančių rublių.

Amžinai Kinijoj karas.

„Sudan Express“ korespondento pranešimu, gegužės 11 d. netoli Pekino įvyko mūšis tarp valdzios ir sukiltųjų kariuomenių. Mušyje dalyvavo apie 120.000 žmonių. 10 tūkstančių žmonių iš valdzios kariuomenės užmušta ir 15 000 paimta nelaisvėn.

„Conde Zeppelin“ atvyks į Rio de Janeiro.

Laikraščiu pranišimu, gegužės 23 dieną į Brzilijs sostinė atvyks Vokietijos milžinas -- orlaivis cepelinas „Conde Zeppelin.“ Iš Vokietijos iškris gegužės 18 d. Kelionę padarys tik per 5 dienas.

Sunki Argentinos darbininkų būklė.

Argentina dabar gyvena sunkų ekonominį krizį, kurio pabaiga nenumatoma. Mūsų piliečiai su mažais vaikais retai gauna darbo. Jiems tenka sėdėti emigracijos namuose, kol vaikus išdalina į vietines prieglaudas, iš kur jie jau negražinami tėvams. Kada prieglaudose vietos nėra, tėvai dažnai savo vaikus pameta gatvėje. Lietuvių tarpe buvo keletas panašių atsitikimų. Taip pat atsitinka, kad tėvai per sąaudą siūlo savo vaikus geriems žmonėms auginti. Čia dedame vieną tokių skelbimų. „Būdamas neturtingas ir turėdamas daug mergaičių siūlau geriams žmonėms dviejų mėnesių mergaitę, gimusią Argentin j“. Emigracijos namuose jis gyvena apie tris mėnesius. Į Argentiną atvyko su dviem mergaitėm, o čia gimė dar viena. Bendrai, tenka šelpti panašias šeimybas, ypatingai duoti prieglaudą sulaukytoms, gatvėje paklydusioms, ar iš tarnybos atleistoms mūsų mergaitėms, nemokančioms kalbos ir neturinčioms jokios prieglaudos.

Todėl įspėjame visus tuos, kurie rongiasi važiuoti į Argentiną, nevažiuoti neturint giminių ar pažystamų, kurie iš anksto galėtų parūpinti darbo, ypatingai įspėjame susilaikyti nuo važiavimo žmones su mažais vaikais.

Naujos degtinės monopolio parduotuvės.

Finansų ministerija Lietuvoj numato steigti šiais metais apie 40 naujų degtinės parduotuvių. Šios parduotuvės bus įsteigtos didesniuose, ne apskrities miestu se. Tų parduotuvių įteigimo laikas pareina nuo tam tikrų miestų ir miestelių vietinių sąlygų.

Skaitykit ir platinkit LIETUVJ BRAZILIJŲ

Pavergtoji Lietuva.

Apie trečdali Lietuvos žemių ir jos sostinę Vilnių turi pagrūbę lenkai: todėl tas kraštas Okupuota Lietuva vadinamas Okupuota Lietuvą sudaro Vilniaus, Švenčionių, Lydos ir Ašmenos apskritys, dalis Trakų ap. ir pietinės Suvalkų bei Seinų apskričių dalys. Tai yra gana didelis žemės plotas; jis užima apie 30 tūkst. kvadr. kilometrų ir turi arti 1 milijono gyventojų. Tik viename Vilniuje priskaitoma gyventojų virš 200 tūkstančių. Tai yra gana didelis, veik du kartus didesnis už Kauną, miestas.

Padavimai pasakoja, kad Vilnių įkūręs kunigaikštis Gediminas 14-tojo šimtmeči pabaigoje. Tačiau daugelis Europos keliauninkų savo užrašuose Vilniaus vardą mini daug anksčiau. Mokslininkų manymu, Gediminas miestą tik labai išplėtęs, pastatydinęs jame pilį ir perkėlęs čia Lietuvos sostinę.

Vilniaus lietuvių tikybinto ir kultūrinio centru tapo daug anksčiau. Kryževiams išgriovus Romuvos žinyčia, 1263 m. vyriausia lietuvių stambeldžių žinyčia buvo įkurta Vilniuje, toje vietoje, kur dabar stovi katedros bažnyčia. Ir dabar joje už didžiojo altoriaus tebest vi senovės lietuvių aukuras, kur valdītutes amžiną ugnį kūreno ir degino dievams aukas. Be to, dabartinės šv. Petro bažnyčios vietoje anais laikais stovėjo deivės Mildos šventykla. Bokštuose (taip vadinama viena Vilniaus dalis) buvo pastatytas girtavimo dievo Ragučio aukuras. Daug panašių šventyklų buvo Bernardinų

sodo vietoje, Lukiškiuose ir kituose Vilniaus priemiesčiuose.

Iki 15-jo šimtmečio pradžios nei Vilniaus mieste, nei jo placioje apylinkėje jokio svetimo, nelietuviško gaivalo nebuvo. Tik Jogailai tapus Lenkijos karalium, kai buvo iš ten atgabenti į Lietuvą katalikų kunigai ir vienuoliai mūsų tautą ruošti krikštui, kai Kristus mokslas buvo skelbiamas lenkų kalba, daugelis bajorų ir kunigaikščio dvariškių tuojau pramoko lenkiškai ir priėmė katalikų tikėjimą. Tai buvo pirmieji „lietuviški lenkai“. Kad geriau sektusi Lietuvos krikštijimo darbas, būtinai buvo reikalinga bajorijos ir diduomenės parama. Tuo tikstu buvo išleistas Jogailos įstatymas, kuris Lietuvos diduomenei davė Lenkijos bajorų teises, jei jie priims katalikų tikėjimą ir rems jo platinimą valstiečių tarpe. Mat, tai laikais lenkų bajorai turėjo daug platesnės teises tiek valdzios, tiek valstiečių atžvilgiu. Tokių teisių vilijama, mūsų bajorija tuojau priėmė katalikybę, ir susilyginus su Lenkijos didikais, gavo daug teisių šalies valdymo srity. Tuo laiku Lenkija ir Lietuva buvo vieno Jogailos rankose; tarp tų dviejų kraštų bajorijos atsirado bendrų reikalų, tai valstybiniais, tai grynai asmeniniais klausimais.

Mūsų bajorai pradėjo lenkiškai kalbėti, o sykiu su kalba pradėjo savintis ir lenkų papročius. Neilgai trukus buvo sudaryta taip vadinama Ponų Taryba, kuri kunigaikščiui padėdavo tvarkyti krašto reikalus. Lenkų bajorų ilga susirgę mūšiskiai Tarybos posėdžiuose kalbėdavo lenkiškai, o kunigaikštis ne

iprėšino, nes jis pats daug priklausė nuo Lenkijos ir visais būdais stengėsi jai palaikauti Lietuvos sąskaiton. Drauge su bajorais pradėjo lenkėti ir valstiečių luomas.

Kiek šiandien Okupuotoj Lietuvoj yra lietuvių ir kiek lenkų bei gudų tikrai pasakytį sunku. Lenkų skelbiamos tuo reikalu statistinės žinios toli gražu netikros, ir joms tikėti negalima. Viena, ką galima pasakyti, kad pačiame Vilniaus mieste lietuvių nuosimtis žymiai mažesnis, negu jo apylinkė. Nuo prieškarinių laikų lietuvių čia turi tik vieną (Šv. Mikalojaus) bažnyčią, ir prieš karą buvo manoma, kad daugiau bažnyčių jiems ir nereikia. Tik kar metu, įsteigus Vilniaus Komitetą Nukentėjusiems nuo Karo Šelpti, žymi miesto gyventojų dauguma jį lankydamo pašalpos gavimo reikalu ir sąkydavosi lietuviams esą. Kas dar svarbu, kad visi jie gražiai lietuviškai kalbėdavo. Tas faktas aiškiai rodo, kad ir pačiame Vilniuje, atmetus žydus, vokiečius ir rusus, daug daugiau lietuvių, negu lenkų, tik jie be ypatingo reikalo nemėgsta prisipažinti, kuo esą, ir jų daugelis tautiniu atžvilgiu stengiasi laikyti nuosaliai.

Taip pat lenkai nasigaili įtikinančių žodžių, kad ir visame Vilniaus krašte lietuvių veik nesą. Imkime kad ir Vilniaus apskritį. Čia randame iatįsą eilę parapijų, kuriose prieš karą pamaldos buvo laikomos tik lietuviškai. O kiek rasime tokių parapijų, kaip Rudamina, Kernave ir kitos, kuriose lenkai kunigai, neatsivėlgiant į rimčiausius lietuvių reikalavimus, lietuvių kalbos į bažnyčias neįsilei-

davo? Daugely Vilniaus apylinkės parapijų tenykščiai dvarininkai samdydavo iš kazio kur atėjusius mušeikas, kad jie vietinių parapijonų vardu keltų trukmą ir pradėtų muštynas. Tokių net priemonių ėmėsi lenkai, norėdami įrodyti Vilniaus krašto nelietuviškumą,

Ne kitaip yra ir švenčionių apskrityje. Tik pačiuose švenčionyse, švenčioniuose ir Stromačiuose buvo duota vietos bažnyčiuose ir lenkų kalbai. Šiaip visoje apskrityje nekur lenkų kalbos neišgirs ir daugiau nei vienoje bažnyčiuje lenkiškų pamaldų nebuvo.

Veik tą patį galima pasakyti ir apie Trakų apskritį. Tik Ašmenos ir Lydos apskritys daugiau yra nukentėję, tačiau ir čia lenkų maža tėra. Tai daugiausia lietuvių ir baltgudžių gyvenamas kraštas. Bet ir čia veik kiekvienoje parapijoje mažiausia kas antras sekmadienis buvo laikomos lietuviškos pamaldos. O Lydos aps., Dubinėoj, Rudnėj, Butrimonyse, Nočėj ir Eišiškėj žmonės meldėsi tik lietuviškai, ir dauguma šių parapijų žmonių kitaip kalbėti net nemoka.

Dabar, Vilniaus vyskupas, lenkas, norėdamas tą kraštą greičiau sulenkinti, j grynai lietuviškas parapijas paskyrė kunigus lenkus, o lietuvius nugarė ten, kur lietuvių labai maža ir apie lietuviškas pamaldas negali būti nė kalbos. Šiandien jau daugely paminėtų grynai lietuviškų parapijų bažnyčiuose pamaldų metu lietuviško žodžio neišgirs.

V. Kairsitis.

Tautos Lūdėsys.

Prieš penkis amžius lietuvių tauta liūdėjo nusodama amžinai savo galiūn, valdovo, Vytauto Didžiojo, šiandien minėdama jo darbus ir mirtį liūdi nustojusi laikinai savo lopšio, savo tautos muzėjau, savo sostinės, iš kurios plaukė to galiūno paliepiamo, įsakymo balsas.

Vilnius švietė pusei Europos. Į Vilnių ėjo nuo Juodųjų ir Baltijos jūrų keliai, nes čia viešpatavo tas, kurio žirgas laisvai gėrė tų jūrų vandenį ir kurio karstas ir sostis stovėdavo liūdi klasiųgrio priešo neguše. Jei prieš penkis amžius metų Lietuvos vaidila būtų išdrįsęs pranašauti savo valdovui, kad jo kar-tą ir sostą klasiųgriu būdu pavergė Lenkijos tautos, tai jis tą drąsuolį pranašą būtų nubudę mirtinai.

Šiandien Lietuva laisva, bet jos sostinė laukia išvaduojama.

Ei, lietuviškas pasauli, ar tu minėdamas savo Cezorių darbus neužprotestuos pasauliui, kuris nepažinęs Lenkijos klasiųgrių žygių nuskrėdėdavo, išplėsdamas ir atiduodamas tavo amžiną sostinę tų „ricerų“ tautai, kuri savo Suvalkų sutartį trečią dieną „riceriškai“ sulaužė, išplėsdama Lietuvai Vilnų.

Ei, lietuviškas pasauli, rūškis prieš tės dienas ir duoki visuotinę priešiką, kad Vytauto sostinė turi šviesti Lietuvai laisvą, negu prieš penkis amžius.

Kaip į Lietuvos Nemuną suplaukia visos jos upės ir daro jį galingu, taip mūsų mintys, norai, pasiryžimai ir vieningi darbai turi suplaukti į Vilnių.

Be Vilniaus mes neturim — Vytauto!

Be Vilniaus mes neturim — Basanavičiaus!

Be Vilniaus mes neturim jo įkurėjo — Gedimino!

Be Vilniaus Lietuva neturi savo garbingos praeties, muzėjau. Be Vilniaus mes negalim tinkamai pagerbti savo tautos Vytautą Didįjį.

Todėl minėdami penkių amžių Vytauto jubilėjų pasigerėkim jo nuveiktai darbai, bet tuoju susikaupe pažvelkime teitio, kurios akimis žiūrį mūsų žygius Lietuvos gyvenimas ir ateinančios kartos. Vis s tautos savo didvyriams stato paminklus, ir stato juos garbingiausiose šalies vietose.

Mūsų mylimiausia, brangiausia ir garbingiausia šalies vieta, yra amžina tėvų sostinė Vilnius ir jame turi būti pa tatytas garbingam Lietuvos Cezarui vis s tautos paminklas, kuris savo genijų paaukavo jos garbei, gerovei ir galibei.

J. Lazdūnie'is.

Likviduoti komunistai Lietuvoje

Balandžio pabaigoje Lietuvos kriminalinei policijai pavyko išardyti didelę komunistų organizaciją, veikusią įvairiose Lietuvos vietose. Padarius kultas ir suėmus žymesnius komunistus, Lietuvos policija likvidavo svarbiausias Lietuvos komunistų partijos jėgas.

Bedarant komunistų medžioklę, Kaune, Žaliakalnyje, buvo suėstas Lietuvos komunistų partijos centro komiteto slaptas butas. Jame suimtas centro komiteto reikalų vedėjas Jankus Antanas, pas kurį rastas antras padirbtas pasas. Drauge suimtas ir kitas komunistas Kasperaitis Jonas, taip pat su padirbtu pasu.

Padarius kratą tame slaptame komunistų bute rasta keli tūkstančiai spaudintų atsisaukimų, skirtų išplatinti gegužės 1 d., ir daugybė įvairių komunistinių leidinių. Be to, rastas visos komunistų partijos rajoninių ir parajoninių komitetų, susirašinėjimas su centro komiteta, partijos veikimo apyskaita, paruošta sąsiųti į užsienius, instrukcijos ir pasiūlytino planas gegužės 1 d. švęsti ir t. t.

Iš rastos medžiagos matyti, kad Lietuvos komunistai nurodymų gaudavo iš Kapsuko ir Angaričio vadovaujamos Maskvos internat cionalo lietuvių sekcijos. Jų įsakymu Lietuvos komunistai turėjo gegužės 1 d. surengti didesles demonstra-

cijas ir mitingus, ypač Kaune ir kituose didesniuose miestuose.

Kiek vėliau slaptame komunistų bute sulaikytas svarbus komunistas Vireliūnas Antanas (slapyvardė, tikra pavardė nežinoma), kuris ilgą laiką vadovavo komunistų veikimui Lietuvoje. Pas jį rasta komunistinių leidinių, korespondencijos ir kita. Tą pačią dieną Kaune buvo suimti dar trys komunistai Vakovičius Stasys, Vulfsonis Josselis ir Kerbelis Matiejus, platinę komunistų literatūrą kariuomenės dalyse.

Nemėža suėmimų padaryta ir provincijoje. Netoli Šulčių traukinį sulaikyta Ida Sokrataitė su komunistinių atsisaukimų siuntiniu. Telšiuose sulaikytas su atsisaukimais gegužės 1 dienai Kacabas Chaimas. Šienuose sulaikytas Stimburis Juozas su padirbtu pasu, pasiūstas „dirbti“ iš Kauno. Marijampolėj sulaikytos seserys Adelė ir Zabelė Laukaitytės; pas jas rasta daugybė atsisaukimų ir kitos medžiagos. Suimti dar įtariami komunistai Vilkavišky ir kitose vietose.

Visi suimtieji komunistai tardomi ir bus perduoti kariuomenės teisnui. Po šių suėmimų, reikia manyti, komunistų veikimas Lietuvoje bus gerokai nuslopintas.

Lenkai norėjo pasipelnyti iš lietuvių, bet nepasisekė.

Šiais metais lenkai nupirko iš B. I. tik Ameriką Line laivų bendrovės tris laivus: „Lithuania“, „Estonia“ ir „Polonia“ — už kuriuos sumokėjo 17 milijonų zlotų arba maždaug 18.700.000 litų.

Tais laivais paprastai keliaudavo lietuviai iš Š. Amerikos Lietuvon, taigi lenkai manė, kad šiais metais jiems tai pirkimas pinai apimokės, nes lietuvių nusistatęsių vykti į Vytautą Didįjį iškilmes yra virš 12 tūkstančių. Imkim skaičiais nagrinėti šį klausimą.

Sumokėjo lenkai už laivus 18.700.000 litų.

Iš 12.000 lietuvių tikrai atvyks Lietuvon 8 tūkstančiai. Skaitant bendrai, kad visi važiuos trečiąja klase, kurios kaina per abu galus yra 220 dolerių, gausim, kad 8.000 keleivių sumokės 220 x 8.000 = 1.760.000 dolerių arba 17.600.000 litų. Bet yra ir tokių, kurie vyksta II ar net I-ja klase, kas yra žymiai brangiau, be to ir kitų tautų pili-

čiai keliauja, taigi ta sumokėta už laivus suma pinai gausi.

Lenkai iš džiaugsmo triušė delnus ir girėsi, kad lietuviai jiems nupirks tuos laivus. Bet apsiriko. Kai tik buvo sužinota tos kombinacijos, lietuviai nusistatė tais laivais nekeliauti. Buvo tartasi su kitomis bendrovėmis ir susitarta, kad nuolatini susistekimaj tarp Amerikos ir Klaipėdos palaikys Švedų — Amerikos linija, kuri tam tikslui pavedė tris laivus: „Kung-holm“, „Gripsholm“ ir „Drottningholm“. Tais laivais vyks visi lietuviai.

Teko patirti, kad Lietuvos vyriausybė daro žygius, kad lenkų laivo pavadinimas „Lithuania“ būtų panaikintas.

Reikia, lenkams iš lietuvių neteks pasipelnyti. Be to šie lenkų laivai negali atvykti į Klaipėdos uostą.

Š. lė.

Nujautimas.

Akys mąrgsta, širdis alpsta
Nuo didžiū kanėjų,
Neužilgo gal reiks džiaugtis
Pašauliu kitu...

Neniūniuos man puiki s dainos
Meilužės — gamtos,
Ir nepu š jaunutę sielą
Grožiū paslaptos.

Nerasos man žydrios akvs,
Kaip dabar, slapčia,
Ir neverksiu nelūdesiu
Dievų ir nakčia.

Nekentėsiu sielos kanėjų,
Spaudžiančių stygas,
Kurios verčia čionai pinti
Vargelių dainas.

Kad neišiu šaltan kapam,
Iššė tuos ramiai,
O ždelė man ant kapo
Sulinguos liūdai...

A. M. Bijūnas

Sis bei tas.

— Amerikoj išcastas milžiniškas elektriškas prožektorius, kuris duoda šviesą 3 1/2 milijardo žvakių stipromo. Šio prožektoriaus šviesos spinduliai siekia taip toli, kad prie jų galima skaityti laikraštį už 60 kilometrų.

— Paskutiniais statistikos duomenimis, natūralus Japonijos gyventojų prieauglis sudaro 123.140 žmonių kas mėnesį, tai yra kasdien Japonijos gyventojų skaičius padidėja 3 pilieciais.

Dėlto japonų tauta sparčiai augo. 1889 metais Japonija turėjo 25 milijonus gyventojų, 1905 m. — 50 mil., o šiuo metu Japonijoj jau yra 70 milijonų žmonių, tai yra beveik tris kart daugiau negu prieš 50 metų.

D-ras Koloman Rėdey.

CHIRURGAS — DENTISTAS

Gydo ligonius be skausmų, stato dantis ir atlieka kitus darbus

Kainos priinamos.

Rua Ypiranga, 69.

São Paulo.

SKAITYKIT IR PLATINKIT
„Lietuvis Brazilijoj“

Lloyd Sabaudo

ITALIJOS NAVIGACIJOS KOMPANIJA

Laivai išeina iš Santos |

LAIVAI	BUENOS AIRES	EUROPA
Pssa Giovanna	20 Geguž.	27 Gegužės
Conte Verde	30 Gegužės	30 Gegužės
Conte Rosso	10 Birželio	21 Birželio
Pssa Maria	12 Birželio	28 Birželio
Conte Verde	3 Liepos	14 Liepos
Pssa Giovanna	16 Liepos	31 Liepos
Conte Rosso	1 Rugspiū.	10 Rugg.

Keleiviams ir jų bagažui specialiai traukinys, kuris išeina iš stoties Luz 13 val. ir nuvyksta iki pat uostui.

Darome samadas iš Europos.

RIO DE JANEIRO: Avenida Rio Branco, 35 Tel. 3-2923
S. PAULO: Rua Libero Badarò, 45 Tel. 2-3651
SANTOS: Rua 15 de Novembro, 182 Tel. Cent.1080

CASA BERNARDO

RUA S-TA EPHIGENIA, 39-C

ARTIMIAUSIAS LAIVŲ IŠVYKIMAS

Stanle-Yville — — — Gegužės 22 d.
Astrida — — — — — Birželio 9 d.

Kainos pigiausios
Šamados, laivakortės iš Lietuvos — 625\$000
trečios klasės su kabina.
Laivakortės išduodamos į rankas. Darom šamadas policijoj ir kitus dokumentus prirengiam

Jūs norite pinigų persiūsti

Tiek į Lietuvą, Rusiją, Lenkiją, Vokietiją ir t. t., Šiaurinę Ameriką, laiškais, ar telegrafu

BANCO GERMANICO

Rua Alvares Penteadó 17, kertė Rua Quitanda
visada atliks

Skubiai — sąžiningai ir už mažą atlyginimą

DOMĖS

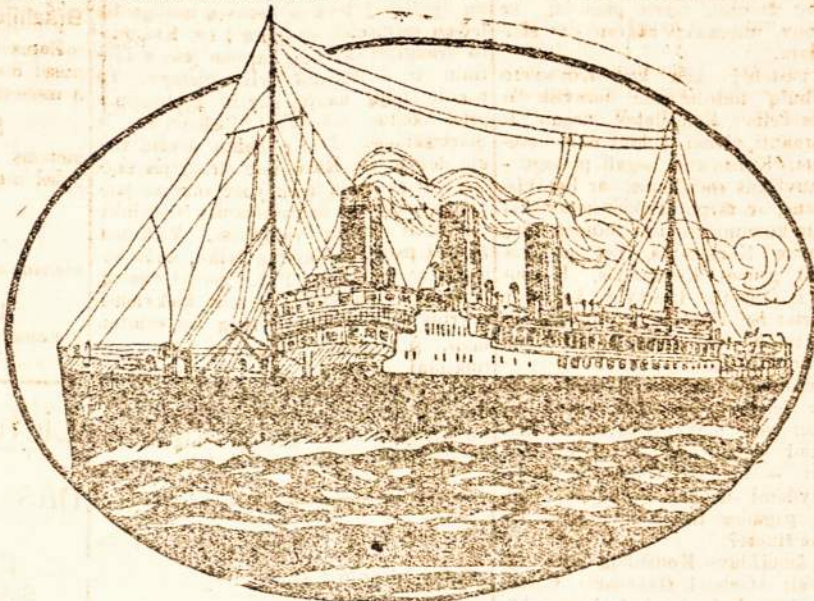
Jei norit važiuoti Lietuvon ar iškviesti iš Lietuvos savo giminių bei pažįstamų, kreipkitės į

AGENCIA

"EUROPA"

Praca do Correio 16 (sobrado)

Patarnavimas sąžiningas. Tik neužmirškite antraščių. Praça do Correio, 16.

Didžiausia soterių mokykla
S. PAULO MIESTE

IRMAOS
GRAGNANO

Per 20 dienų prirengiama prie
ekzaminų.

Mokinama ant įvairių automobilių markių.

Mokesnis tik 450\$000

Instruktoriai: lietuviai ir portugalai.

Kreiptis:

RUA TAQUARY 2

Aptieka
"MUNICIPAL"

Aptiekos įvairios prekės, cheminiai išdirbiniai, mineralų vandens, parfumerija vietos ir užsienio išdirbimo

A. GORENSTEIN

Rua Barão de Itapetininga
N. 36

Telef. 4-7757

JUS RRIVALOTE PRADĖTI TAUPYTI!

Įdėdami 50\$000. galite atidaryti savo einamąją sąskaitą su 4 ir puse metinių nuosimčių. Galit kasdien išimti pinigus esant reikalui.
Tiktai

BANCO GERMANICO

Rua Alvares Penteado 17, kertė Rua Quitanda.

Villa Mathilde (1-a Secção)

Eugenio Facchini nuosavybė.

Geriausi sklypai išsimokėjimui, su elektros šviesa ir kitais patogumais. Jau pastatyta daugiau 1.000 namų. Prie pat stoties Villa Mathilde (E. F. C. do B.) 16 traukinių kasdien iš stoties Braz, Su miestu jungia plati (40 metrų pločio) avenida municipal. Mėnesinis mokėjimas nuo 50\$000.

Susikibėti galima visomis Europos kalbomis.

Tartis — L. C. Facchini — Telef. 2-4403

Praça da Sé, 3 — 4-a andar.

arba su generaline agencija: Facchini e Cia. Ltda.

Rua General Osorio, 3. Telef. 4-2566,
nuo 8 val. ryto iki 7 val. vak. ir šventadi. nuo 8 val. ryt. iki 4 val. vak.

Dėmesio

Norintieji važiuoti Lietuvon ar iškviesti iš Lietuvos savo gimines bei pažįstamus ir kitas šalis, kreipkitės į mūsų

AGENCIA

FACCHINI & CIA. LTDA.

Rua General Osorio nr. 3

priešais naują Sorocabano stotį. Visus tame reikale reikalingus patarnavimus mūsų tautiečiams atliekame greitai ir sąžiningai, lėšavortes parduodam pigiausiai. Mis kainomis, taip pat išrūpinam iš policijos

į a m a d a s

DOMĖS!

Dar galima gauti „Meno Ašarėlė“ eilių knygele pas laikraščio platintojus šiose vietose: Moocoje, prie šv. Antano bažn., ir Luz sodo.

DOMĖS!

Dėmesio!

Jei norite nešioti rūbus gerai pasiūtus, tai visi kreipkitės į mūsų rūbų siuvyklą

Rua Canindê N. 75

Bondê N. 49 — Canindê.

Darbas atliekamas greitai ir gera. Mūsų tautiečiams daroma didelė nuolaida. Siuvama ir išsimokėjimui Susikalbama visomis Europos kalbomis.

Siuvama taip pat ir moterų rūbai.

PETRUITIS ir AKULICIUS

Duodame darba tiems, kas perka kslypus

VILOJE FACCHINI

Bairo do Jabaquara (Villa Mariana)

Vieta su didele ateitimi, prie pat „Zoologijos sodo“. PASKUTINIŲ LAIKŲ PASTATYTA DAUGIAU 20 NAMŲ. Netoli bondės, o autobusai vaikšto į miestą per visus sklypus. Ateitis garantuota. Jau daug lietuvių, rusų, lenkų ir kitų ten gyvena.

Naudokites gera proga.

Žemės sklypai nuo 3000\$000. Mėnesinis mokėjimas nuo 30\$000. Galima susikibėti visomis Europos kalbomis.

Centralinė raštinė: Praça da Sé, 3 — 4-a andar.

Generalinė agencija: Facchini e Cia. Ltda, Rua General Osorio, 3 (Netoli naujos Sorocabano stoties).

Nuo 8 val. ryto iki 7 val. vak. ir sekmadi. nuo 8 v. ryto iki 4. v. vak.

Kas norėtų įgyti specialybę ar turimą specialybę papildyti teoretinėmis žiniomis, kreipkitės į

Rusų Politechnikos mokykla

(Amerikono Sąjungos North American

Y. M. C. A.

Užakių dėstymo metodus.

Knygos ir spausdintos lekcijos siunčiamos į viso pasaulio šalis.

Skyriai: 1) Inžineria statybinė, 2) Elektro technika, 3) Mechanica. Be to kursai braižytojams, konstruktoriams, meistariams — dešimtininkams, 4) Komercinis skyrius, 5) Agronomija, 6) Gimnazijų ir realinių mokyklų kursas (bendras lavinimasis), 7) Kalbos: prancūzų, anglų, vokiečių, lotynų. Reikalaukite programų (išsiunčiama veltui).

Antraštas: Russian Correspondence School of the North American Y. M. C. A. 10 Bd. Montparnasse, PARIS, 15 FRANCE.

Metams prabėgus.

Dauguma lietuvių vyksta čionai sudaryti sau geresnį gyvenimą ir apūpinti savo ateitį. Žmogus juk ir skiriasi nuo gyvulio dar ir tuomet, kad jam ateitis rūpi. Pirmieji mūsų išeiviai dar nėra, palyginamai, seni Brazilijos pa dangių gyventojais.

Pokarinių komplikacijų dėka, į tas valstybes, į kurias vyko lietuviai prieš karą — užsidarė mums lietuviams durys ir mūsų emigracijos banga pasuko į Pietų Ameriką — Argentiną, Braziliją, Urugvajų. Šiose valstybėse dabar priskaitoma apie 100 tūkstančių Lietuvos vaikų.

Mūsų Vyriausybė suprato tą svarbų išeivijos reikimą ir todėl stengdamas kiek galint išeivių reikaluose padėti — įsteigė savo Konsulatus Argentinoje, Brazilijoje.

Geras ir sveikinantis darbas!

Nereikia mirti kokios Konsulatas turi teises ir kokias pareigas, bet turbūt niekas neužginčys, kad Konsulato aukšta misija svetimųjų tarpė savųjų piliečių reikalus ginant, yra begalo svarbi ir begalo naudinga. Dabartiniame žmonių gyvenime, kaip atskira įstaiga, o tiek ypač atskiras žmogus negali daug padaryti, negali sulaukti tokių rezultatų, kurių faktinai reikėtų laukti, todėl bent kuris platesnis darbas turi eiti bendru darbiavimo keliu.

Klausimas, kokį mėgsta nekurie statyti — kam reikalingas Konsulatas, tai į tai negalima atsakyti paprastu laikraščio straipsneliu, bet galima tik vieną pasakyti, kad Konsulatas atskiros tautos išeivių kolonijoj yra tas pagrindinis taškas, tas vienijimo ir jungimo cementas, iš kurio išeinantieji spinduliai turi visus paliesti, visus paguosti, viems patarti. Tas darbas yra begalo sunkus, begalo atsakingas. Tas darbas turi būti visi bežališkas — neįdovaujant nei asmeniniais įsitikinimais, nei asmeniniais sumetimais.

Kaip pačiame gyvenime, taip ir Konsulato veikime gali pasitaikyti klaidų, bet čia visai natūralus dalykas, nes Konsulatas yra irgi žmogus, o ne Dievas! o antra, kas iš mūsų yra apsaugotas nuo neklaidingumo? Gal tik tas, kas nieko neveikia, o kas dirba, tas ir klaidas gali padaryti.

Gal būt ir Lietuvos Konsulato São Paulo veikime pasitaikydavo klaidų — nežinau, bet atsiminkime su kokia palaide, nesuistvarkiusia, bedna ir tarp savęs nesugyvenančia kolonija mūsų Konsulatui tenka dirbti. Konsulato darbas yra mirtingojo žmogaus darbas, o juk ir Dievas savo darbu negalėjo visiems įtikti! Jei Dievas negalėjo visiems įtikti, tai kaip gali įtikti tas paprastas, mirtingas, kaip ir mes visi, žmogus, kuris stovi Konsulato priešaky? Bet nebūkime kaip Pilotas, bet turėkime tolerancijos ir leiskime Konsulatui ramiai dirbti jam pavestą darbą.

Štai dabar jau suėjo lygiai vieneri metai, kaip mūsų išeivių kolonijoj veikia mūsų Konsulatas. Kam teko būti Konsulate, tai tas pastebėjo, kad ne vienam, bet šimtui žmonių buvo paguosti, ne vienam buvo nubraukta skausmo ar sielvart s ašara.

Ar pastebėjo kas, kad Konsulato veikime būtų nutolta nuo lietuviško ir lietuviybės kelio? Konsulatas negali ir neturi tarnauti vienai kokiai nors lietuvių grupei, Konsulatas negali proteguoti ar lietuviškus socialistus, ar lietuviškus fašistus, ar tarptautiškus lietuviškai kalbančius komunistus, nes tuomet būtų ne Lietuvos Konsulatas, bet atskiros partijos ar grupės Konsulatas. Konsulatas tėjo ir eina tik Lietuvos keliu ir visi lietuviai be tikybės ir kitokių pažiūrų skirtumo turi vienodą užtarimą, vienodą privilegiją.

Pirmiesiems metams praejus, galime dabar lengvai pastebėti, kad mūsų Konsulatui mes patys lietuviai dažnai ne tik kad nepadėdavome dirbti, bet priešingai — trugdydavome jo darbe prasimanydami nebūtus dalykus — Kiek ir kas gi pagalios tiesos buvo tuose visuose šmeižtuose?

Jei šmeiždavo Konsulatą tokie išgamos, kaip aferistai: Gavenskis, Castro Medzinovskis, Buividas ir kiti panašūs „ponai“ — suprantama, nes Konsulatas užkirto kelią jų nesąžiningumams, bet jei prie to darbo prisideda tie žmonės, kurie skaitosi lietuviams, tai čia nežinia kokiais tikslais vadovaujamasi? Negeroms lenda galvoje mintis, kad tame reikale veikia asmeninis nesupratimas, ar grašiai už kuriuos aferistams parduodama mūsų pačių garbė...

Jau vieneri metai mūsų Konsulato veikimo prabėgo, ir daugiau nebegrįši!

Pradedant Konsulatui antrą savo darbo metą, mes turime pagalios visi suprasti, kad tokiais šmeižo keliais einant ir toliau, mes darome žalą sau — savo lietuvių kolonijai ir moralitį trugdome dirbti ir taip jau nelengvą Konsulatui pavestą darbą.

Todėl būkime nuoseklesni, turėkime tolerancijos, gerbkimė tą, kas yra daroma lietuviybės ir mūsų išeivių naudai, būkime vieningi bendrame darbe.

Pasitaikius klaidoms — kritikuokime, bet nešmeižkime kaip iki šiol, nes to reikalauja bendra mūsų visų lietuvių išeivių garbė.

RUSŲ DANTŲ GYDYTOJAS

Samuel Kohn

Turėjęs didelę praktiką Europoje. Specialistas dirbtinų ir automatiškų dantų, taip pat „bridge wole“

Darbas greitas ir be skaudėjimų. Kainos prieinamos.

Rua José Paulino 195 (sob.)

Seinų lietuviai veikia.

„Vilniaus Rytus“ rašo: „Nors Seinų apylinkėj trūkta lietuvių intilgentų, tačiau seiničiai, susibūrę į šv. Kazimiero draugijos skyrius, kasdien zengia tautiniu ir kultūrinu keliu pirmyn. Tą parodo trijų naujų skyrių įsisteigimas prieš kelis mėnesius: Ražečių se ir Starkiškiuose. Dabar Seinų krašte veikia devyni šv. Kazimiero draugijos skyriai. Paskutiniu laiku ypač sukruoto jaunimas, aktyviai dalyvaudamas susirinkimuose ir skyrių valdybose. Veikimas žymiai padidėjo vasaros laiku, kada sągrįžta moksleiviai. P.v., pernai vasarą, mokiniams padedant, beveik kiekvienas skyrius surengė po vakarą su vaidinimais. Šio mėnesio ketvirtą dieną apylinkiniai draugijos skyriai, pagerbdami savo globėją, užpiko mišias. Per mišias buvo giedamos lietuviškos giesmės. Seinų bažnyčia labai girdėjo tokią gausią giedančių lietuvių minią“.

Su šiuo numeriu eina priedas

„Sekmadienio Lapelis“

Netvarka Lenkijos užsienių atstovybėse.

Lenku laikraščiai paduoda smulkių žinių apie peraišvojimus ir netvarką Lenkijos užsienių atstovybėse ir pačioj užsienių reikalų ministerijoj. Kontrolė radusi išaiškovinų ir nepriteklių Naujorko, Hamburgo, Laipėjo ir kituose lenkų konsulatuose. Propagandai užsieniuose lenkų atstovybės kasmet išleidžia 10 — 12 milijonų zlotų, o nieko gero nepadarančios.

Vatikanas turės savo radio stoti.

Brželio 29 d. bus atidaryta pirmoji Vatikano valstybės radio stotis. Pirmas kalbės Popiežius. Jis prabilis į viso pasaulio tikinčiuosius apie taiką. Paskui bus pasiūti sveikinimai visiems karalams ir prezidentams tų valstybių, kurios turi diplomatinių santykių su Apaštalų Sostu.

Vatikano radio siųstuvai yra Vatikano mieste. Antena yra 180 pėdų aukščio. Stoties statybą prižiūrėjo pats Markoni.

Netrukus Vatikanas išleis ir savo metalinius pinigus. Pinigai bus auksiniai, sidabriniai ir variniai.

Žydų pagromas Sov. Ukrainoj.

Sovietų laikraščiai praneša, kad Serebėkovo mieste, Odesos apskr., ūkininkai užpuolė žydus, kurių 5 esą užmušti ir keliolika sužeisti. Žydų komunos turta užpuolikai sunaikinę.

Egipto nepriklausomybė.

Nabas Pašas ir anglų užsienių reikalų ministeris Hendersonas jau susitarė dėl pagrindų sutarties, kuria bus Egiptui suteikta beveik visiška nepriklausomybė. Tik klausimas, ar patvirtins anglų parlamentas.

„Lietuvo Brazilijoj“

prenumeratos kaina:

Brazilijoj ir visoj Pietų Amerikoje:
metams 12\$000
pusei metų 7\$000
3 mėnesiams 4\$000

Į Lietuvą ar kitą šalį:

metams 18\$000
pusei metų 10\$000

Už paieškojimus

vienam mėnesiui 5\$000

Už pašto dežutę 1764

metams 2\$000

Lietuviai, visi kai vienas eikit i vakara

geguzės 31 d.

Salėje „LEGA LAMBARDA“
Pirmą kart Pietų Amerikoje komedija

„BAJORAS GAIDYS“

Vakarą rengia Išeivių Globos
D-ja Villa Bellos skyrius.

PAŠTO DEZUTE.

Redakcijoj yra laiška:

Pr. Vaitkevičiui, Ant. Lukašui, A. Klimavičiui, Aleksui Szulzyk, Vl. Monius, Pr. Kančelskiui, Konst. Bryk, P. Jakučunui, V. Rozenbergui, D. Danilevičiutei, J. Balčiunui, J. Banui, Pr. Buižui, J. Bagušui, K. Staškunui, Z. Stankevičiui, M. Vasyliui, Alf. Judvalkiui, D. Jurgaičiui, Ign. Kriščiunui, Ant. Andrejauskui, J. Čepeniui, J. Stanceliui, St. Vasiliauskiui, Ant. Kemekiui, K. Užkurėliui, V. Porusevičiui, J. Dimšai, Pr. Mackui, J. Vilkauskui, Br. Kaminskiui, O. Žemaitytei, J. Jankūnui, V. Matulanui, Enr. Valeškai, Tobčiui, V. Bučinskui, J. Vaboliniui, P. B. iš Keimės, P. Zerun, F. Čemarkai, T. Šablavičiui, V. Magalengai, Nakui ir inž. Hacker.

DENTISTAS

D-ras E. KAGANAS

iš Rygos (Berlyno universiteto)
Priėmimas: nuo 8 — 12 ir nuo 2—8

Kainos žemos

Av. São João 185-A, App. 2.

BANCO ALLEMÃO TRANSATLANTICO SÃO PAULO.

Rua Alvares Penteado nr. 24

Centras: Vokietijos užjūrio — bankas Berlyne.
Skyriai Brazilijoj: Rio de Janeiro, Santos, Curityboje.
Atlieka perlaidas į visas pasaulio šalis aukščiausiu kursu ir geromis sąlygomis.
Indėliai ir depositai aukštais nuosimčiais:

KORESPONDENTAS LIETUVOJE:

Lietuvos Bankas Kaune.

Que alegre transpore
Na sua voz, ah! Juquinha!
Dar se a que hoje bebisse
e bebisse da branquinha?

Capaz, Gilquinha sympathica!
Meu bom humor não extranha
Devo a um bom copo de Antartica
e ao Guaraná Champagne.

ANTARCTICA